

КОНЦЕПЦИЯ

за създаване на

ЦЕНТЪР ЗА ВЪРХОВИ ПОСТИЖЕНИЯ

ЗА ТЕХНОЛОГИИ, СВЪРЗАНИ СЪС ЗДРАВЕТО

КЪМ ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СТАРА ЗАГОРА, БЪЛГАРИЯ

В настоящото изложение е представена концепция за създаване на Център за върхови постижения (Centre of excellence) към Тракийски университет – Стара Загора в съответствие с установената добра международна практика за предпоставяне и улесняване на генерирането на нови идеи в науката и за тяхното приложение в практиката. Центърът за върхови постижения (Centre of excellence) към Тракийски университет – Стара Загора ще бъде за **технологии, свързани със здравето**. Концепцията е разработена в партньорство с Регионален академичен център Стара Загора и Агенция за регионално икономическо развитие Стара Загора.

Съгласно определението, представено в приоритетна ос 1 на ОП Наука и образование за интелигентен растеж: *„Центровете за върхови научни постижения са средища на водещи специалисти и изследователи в научна сфера от международно значение. Създават се, за да развият сътрудничеството между най-добрите учени, научни групи и научни институции в рамките на дадена приоритетна научна област. ЦВП имат добавена стойност за развитие на вече утвърдени научни направления и теми, като утвърждава и надгражда постигнатите резултати, разширява възможностите за интердисциплинарен подход при решаването на различни научни задачи и обединява ресурси, търсейки по-осезаем ефект от провежданите изследвания“.*

Тракийски университет - Стара Загора (ТрУ) е единственото висше учебно заведение в страната, което има завършен профил и потенциал за изграждането на подобен център, като елемент на научната инфраструктура на национално и европейско ниво. В структурата на Тракийски университет - Стара Загора функционират 4 факултета, които са пряко обвързани с технологии, свързани със здравето: Медицински факултет, Ветеринарномедицински факултет (доколкото животинските продукти са част от хранителната верига), Аграрен факултет (доколкото растителните продукти са част от хранителната верига) и Педагогически факултет (доколкото специалната педагогика подготвя кадри, свързани с рехабилитационни и медико-социални практики). Освен този научен и образователен потенциал, концентриран в рамките на един университет, ТрУ има и необходимата материална база, която чрез съответните ремонтни дейности ще бъде приведена в съответствие с европейските стандарти.

Трябва да бъде подчертано и изключителното сътрудничество между Тракийски университет - Стара Загора и Филиала на ИКИТ – БАН, в който се провеждат научни изследвания на космическото време, ултравиолетовата радиация, състоянието на озона и малките газови съставки в атмосферата над Стара Загора и региона. Тази дейност се извършва повече от 20 години. Всички процеси в природата, които се случват, носят глобален, планетарен характер и се отразяват върху живота и здравето на човека. Магнитните бури, заредените частици, идващи от Слънцето и от галактичния център, ултравиолетовата радиация и състоянието на озоновия щит са тези фактори, определящи т.н. космическо време. Познаването на космическото време, като фактор, е от особена важност за здравната система в един град, регион и държава, тъй

като то се отразява и върху земеделието и животновъдството в страната. Това сътрудничество е необходимата предпоставка за висока добавена стойност в разработването на технологиите, свързани със здравето и насърчаването на икономиката, базирана на знанието.

Активната подкрепата за създаване на Центъра от страна на местната и регионалната власти, гражданския сектор и бизнеса, който използва в практиката си иновации, са допълнителна гаранция за успех и устойчивост на проекта.

В концепцията на проекта на Тракийски университет – Стара Загора за създаване на Център за върхови постижения (Centre of excellence) към университета е формулирана следната главна цел:

Създаване на Център за върхови постижения (Centre of excellence) към Тракийски университет – Стара Загора за технологии, свързани със здравето.

Специфичните цели на проекта са:

- 1. Създаване на условия за развитие на сътрудничество между най-добрите учени, научни групи и научни институции в рамките на технологии, свързани със здравето;**
- 2. Добавяне на стойност при развитието на вече утвърдени научни направления и теми, чрез утвърждаване и надграждане на постигнатите резултати;**
- 3. Разширяване на възможностите за интердисциплинарен подход при решаването на различни научни задачи, чрез обединяване на ресурсите и постигане на синергичен ефект от провежданите изследвания.**

За реализацията на проекта са предвидени основни дейности, от които изграждане на основен академичен блок с национална интердисциплинарна, експериментална обучителна база, включващ провеждане на образователни и научни дейности съчетани с бизнеса, комулиращи знания и умения:

1. По хуманна медицина (невроотология, глава - шия и ендоскопска хирургия) – провеждащ дейности, свързани с обучение, квалификация и иновативни научни разработки за въвеждане на минимално инвазивни ендоскопски техники в различни медицински специалности, с възможност за пряк аудио-визуален достъп и директен обмен, чрез интернет връзка с преподаватели и студенти от научни центрове и висши училища от страната, ЕС и трети страни. Тази връзка може да се осъществява в реално време при обучителния процес и провеждането на лекции, упражнения, тренинг и практика.
2. По ветеринарна медицина - провеждащ дейности, свързани с обучение, квалификация и научни разработки, имат възможност за пряк аудио-визуален достъп и директен обмен с преподаватели и студенти от научни центрове и висши училища от страната, ЕС и трети страни, в реално време в обучителния процес при лекции, упражнения и практики;
3. По аграрни науки - провеждащ дейности, свързани с обучение, квалификация и научни разработки, с възможност за пряк аудио-визуален достъп и директен обмен, чрез интернет връзка с преподаватели и студенти от научни центрове и висши училища от страната, ЕС и трети страни, в реално време в обучителния процес при лекции и упражнения;

Предварителната оценка на приблизителните разходи за реализация на проекта е 15 000 000 евро, които биха могли да бъдат осигурени по ОП Наука и образование за интелигентен растеж. В програмата е заложено, че създаването на такива центрове е приоритет.

В структурата на ТрУ има обособени самостоятелни звена, съгласно Закона за висшето образование, които имат потенциала да бъдат базата за създаване на **Научен център за изследвания и иновативни разработки с практическа приложимост в технологии, свързани със здравето**. Такъв е Центърът по отология, невроотология, глава - шия и ендоскопска хирургия, в чийто правилник е предвидено изграждане на академичен блок с национална интердисциплинарна експериментална учебителна база по посочените направления. Той ще провежда дейности, свързани с обучение, квалификация, научни изследвания и въвеждане на иновативни, минимални инвазивни ендоскопски техники в различни медицински специалности и медико-социални практики с възможност за пряк аудио-визуален достъп и директен научен обмен, чрез интернет връзка с подобни центрове от страната, ЕС и трети страни.

Центърът за върхови постижения за технологии, свързани със здравето, ще осъществява основната и най-важна част от технологичния процес - свързване на научните постижения с реалния производствен цикъл в различните степени на обучение.

Реализацията на проекта се подкрепя от Областна администрация Стара Загора, Община Стара Загора, Търговско-промишлена палата – Стара Загора, Клуб на работодателя – Стара Загора, Конфедерация на работодателите Тракия, на Агенция за регионално икономическо развитие – Стара Загора, както и от много други граждански и браншови организации.

Разчитаме на подкрепата на Правителството на Република България за реализиране на този изключително важен за региона на Стара Загора и за страната ни проект.

Проф. д-р Иван Станков
Ректор на Тракийски университет – Стара Загора

Доц. д-р Анна Толева, д-м
Зам.-ректор на Тракийски университет – Стара Загора

Проф. д-р Павел Димов, д-м, д-мн
*Ръководител на Център по отология, невроотология,
глава, шия и ендоскопска хирургия
Тракийски университет – Стара Загора*

Доц. д-р Алексей Стоев
*Директор на филиала на Института за космически
изследвания и технологии при БАН, Стара Загора*

Олег Стоилов
*Председател на Търговско-промишлена палата – Стара Загора
и координатор на РАЦ Стара Загора*

Румяна Грозева
*Изпълнителен директор на Агенция за регионално
икономическо развитие – Стара Загора*